

Frederikssund den 23. februar 2010

Kirkeministeriet

Frederiksholms Kanal 21

Postboks 2123

1015 København K

Høring vedrørende Betænkning 1511 "Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud"

Efter debat og overvejelser foretrækker vi som udgangspunkt, at den nuværende ordning for statens tilskud videreføres, således at der ikke sker omlægning til bloktilskud.

Vi støtter de fire folkekirkelige repræsentanternes synspunkter, sammenfattet i konklusionen i afsnit 2.6 på siderne 31-32 i Betænkningen.

Med venlig hilsen fra

Frederiksborg Distriktsforening af Menighedsråd

Grethe Bahne Madsen

formand

Fyens Stifts Menighedsrådsforening

Formanden

Kerteminde, den 20. februar 2010.

Kirkeministeriet
Frederikholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Høringssvar til: Betænkning 1511 om omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud:

Fyens Stifts Menighedsrådsforening skal herved knytte følgende kommentarer til Betænkning 1511 om omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Vi finder, at betænkningen ved sin gennemgang af den nuværende ordnings indhold og ved sin opstilling af mulige modeller for en nyordning giver et godt grundlag for de drøftelser om emnet, som man har ønsket at lægge op til.

Vi er enige i de forhold, udvalget har fundet væsentlige at tage hensyn til omkring en nyordning, nemlig at *som under den nuværende ordning, bør*

- 1) det sikres, at den nødvendige præstelige betjening overalt kan fastholdes, uafhængigt af de enkelte områders økonomiske styrke
- 2) ansættelsesmyndigheden for præster, uanset finansiering skal være forankret, således at præstens uafhængighed sikres
- 3) hensynet til en afbalancering af magten blandt kompetente organer tilgodeses
- 4) hensynet til at kunne fastholde folkekirken som en enhed tilgodeses.

Vi har bemærket, at udvalget peger på, at der forud for en eventuel omlægning må foretages en mere detaljeret analyse af en række forhold. Det drejer sig om:

udformning af lovbestemmelser, herunder en afvejning i forhold til magtbalance og magtspredning mellem folkekirkelige organer, som skal tillægges kompetence, de økonomiske konsekvenser, normering af præstestillinger, en bloktilskudsmodels forenelighed med skattestoppet, samt om kriterier, der kan indgå i matematisk baserede modeller, som kan anvendes i denne sammenhang og ved udformning af særlige udligningsordninger i forbindelse med finansiering og fordeling af præstestillinger.

Vi er på det foreliggende grundlag enige med de 4 medlemmer af udvalget, der har tilkendegivet, at de som udgangspunkt foretrækker, at den nuværende ordning for statens tilskud videreføres, og at der ikke sker en omlægning til bloktilskud, til de samfundsopgaver, som folkekirken varetager. Vi lægger her vægt på, at ingen af de i betænkningen skitserede modeller synes at yde den samme sikkerhed for at de 4 ovennævnte centrale elementer tilgodeses.

KIRKEMINISTERIET

23 FEB. 2010

Fyens Stifts Menighedsrådsforening

Formanden

Efter grundlovens § 4 er den evangelisk-lutherske kirke den danske folkekirke og understøttes som sådan af staten. Vi har bemærket os, at Justitsministeriet i sit notat af 10. august 2009 vedr. forståelsen af grundlovens § 4 konkluderer, at bestemmelsen må forstås i vid forstand, d.v.s. som en forpligtelse for staten til at yde både økonomisk og moralsk støtte, men at der ikke er retsmæssige holdepunkter for en antagelse af, at bestemmelsen indebærer en specifik forpligtelse for staten til at yde tilskud til den kirkelige forkyndelse. Vi finder dog, at netop tilskuddet til den kirkelige forkyndelse udgør en væsentlig markering af folkekirkenes status i det danske samfund, som er ganske i tråd med statens pligt til at yde folkekirken moralsk støtte. I § 4 ligger en åndelig og økonomisk forpligtelse i forholdet mellem stat og kirke, som udmøntes mest hensigtsmæssigt i den nuværende ordning.

Vi er enige med de fire medlemmer i udvalget (Søren Lodberg Hvas, Grete Bøje, Charlotte Ellermann og Ingelise Pedersen) i, at hvis Regeringen fastholder, at der skal ske en omlægning til Bloktilskud, så anbefales det, at det sker efter den model, som er en kombination af det nationale og det regionale niveau. I forhold til de forskellige delmuligheder i denne model anbefales det, at kompetencen til at fordele bloktilskud fra det nationale til det regionale niveau samt normere det samlede antal præstestillinger tillægges kirkeministeren i samspil med en lovfæstet budgetfølgegruppe, og at fordeling af præstestillinger indenfor det enkelte stift foretages af biskoppen efter høring af Stiftsrådet.

Med venlig hilsen
Fyens Stifts Menighedsrådsforening

Anmarie Andersen
formand

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

16.02.2010

Høringssvar vedr. betænkning 1511 om omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

I betænkningens indledning står beskrevet – under henvisning til regeringsgrundlaget - at argumentet for omlægningen af statens tilskud til folkekirken til et bloktilskud er, at det vil være til gavn for den brede opbakning til folkekirken. Statens tilskud til præstelønninger mv. skal ændres til et bloktilskud, der skal dække folkekirkens udgifter til at løse de samfundsopgaver, som den tager sig af bl.a. inden for kirkegårdsdrift og vedligeholdelse af kirkebygninger.

Det er rigtigt, at der er et pres på den særstilling, som folkekirken har ifølge grundloven, men vi tvivler meget på, at et bloktilskud til samfundsopgaver vil være tilstrækkeligt til at fjerne det pres.

Indførelsen af et bloktilskud skubber til balancen mellem forskellige organer i folkekirken. Derfor er omlægningen ikke kun økonomisk – men i høj grad også kirkepolitisk. Omlægningen til f.eks. kirkevedligehold og kirkegårdsdrift vil medføre, at hele præstelønnen og biskoppernes løn skal hentes fra den lokale kirkeskat. Det vil få vidtrækkende konsekvenser.

Som statens tilskud er struktureret i dag ved en gennemskuelig støtte til et bestemt antal præstestillinger, som er fastsat af Folketinget, er den nuværende ordning langt at foretrække. Det sikrer fælles og ensartede rammer for folkekirken overalt i landet og sikrer dermed en generel opbakning til folkekirken.

Et bloktilskud vil også betyde, at Folketinget kan skære i tilskuddet efter forgodtbefindende til skade for den danske folkekirke.

Efter grundlovens § 4 er den evangelisk-lutherske kirke den danske folkekirke og understøttes som sådan af staten. Det forhold ønsker vi bevaret som grundlag for hele vores kristne arv.

Vi kan derfor ikke gå ind for en indførelse af bloktilskud.

Med venlig hilsen

p.v.a.

Distriktsforeningen for Grene Provsti

Else Marie Madsen

Formand

Helsingør Stifts Distriktsforening Syd

Kirkeministeriet

Høringsvar vedr. betænkning 1511 – omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

1. Vi ønsker fortsat symbiose mellem stat og Folkekirke. En omlægning kan bane vejen for adskillelse af stat og kirke, hvilket er uønskeligt.

2. Betænkningen citerer som indledning fra regeringsgrundlaget af 23/11 2007 som et faktum, at ”støtten – uden at ændre på den økonomiske byrdefordeling mellem staten og folkekirken – (skal) omlægges til et bloktilskud”. Som begrundelse anføres, at dette vil støtte den meget brede opbakning til Folkekirken i befolkningen.

Man kan vel spørge: Hvilke følger vil en sådan omlægning få for Folkekirken? Der er meget kort tid til at drøfte det i en høringsperiode fra september 2009 til februar 2010. Hvilke fordele vil der være ved en omlægning, andet end at staten får en klemme på Folkekirken?

3. MR har beslutningskompetence for ”sognets kirkelige og administrative anliggender”. Dette er i overensstemmelse med ”nærhedsprincippet”, at beslutninger tages så nær på dem, der skal leve med dem, som muligt.

4. Det anføres i betænkningen, at de fire modeller for bloktilskud betyder enten

- at beslutningskompetencen centraliseres, hvilket ikke er ønskværdigt, eller
- at modellen ikke kan bruges i overensstemmelse med de vedtagne hensyn.

5. Der anføres muligheden af at etablere en overordnet instans, der kan handle på hele kirkens vegne. Dette ville kunne blive en forløber for en synode (jf. Det mellemkirkelige Råds tilslutning til Poorvoo-aftalen), hvilket er i strid med ”det almindelige præstedømme” (Luther).

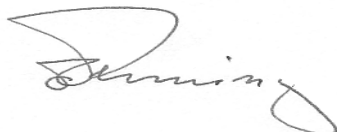
6. En omlægning, så staten fra at dække præstelønninger etc. skal give tilskud til ”folkekirkens samfundsmæssige opgaver” giver mulighed for, at Folketing/regering/kirkeminister kan dreje på hanen for tilskud, altså formindske dem, enten ved procentbesparelser eller ved bortfald af områder, der dækkes, ligesom det sker på f. eks. uddannelsesområdet.

7. Folkekirken er ikke en institution under staten som f. eks. universiteter eller folkeskoler. Folkekirkens menighedsråd inddriver skatter inden for overliggende instansers rammer, og pengene bliver sendt opad i systemet som bl.a. landskirkeskat til fællesfond og stiftsudgifter. Denne selvstændighed angribes voldsomt ved forslagene til bloktilskud.

Sammenfattende ønskes udvidet sagsbehandling i form af en grundig undersøgelse af de samfundsmæssige og folkekirkelige konsekvenser af omlægning af statens støtte til bloktilskud, fulgt af god tid til drøftelse på alle niveauer i Folkekirken.

Kunne man opnå den samme ”brede opbakning til Folkekirken” ved at offentliggøre de tal, som angiver hhv. statens støtte til lønninger etc. og Folkekirkens udgifter til de samfundsmæssige opgaver? Det oplyses flere steder, at Folkekirken yder et større beløb end den støtte staten giver. Hvis dette underbygges med tal, vil diskussionen om, hvorfor ikke-folkekirkemedlemmer skal bidrage til præsters løn, vel forstumme!

Med venlig hilsen
På distriktsforeningens vegne

Carl-Erik Denning • Sofiehaven 3, st.th., 2600 Glostrup
Telefon 4344 1880 • Mobil 2472 3280
Mail carl-erik@denning.dk

Høringssvar på ”Betænkning 1511

Distriktsforeningens bestyrelse for Herning nordre og søndre provsti har på sit møde den 28 januar drøftet Betænkningen, samt formand for Landsforeningen af menighedsråd, Inge Lise Pedersens udtalelse af 21-1 ”Bloktilskud – er det noget Fanden har skabt?”.

Vi kan fuldt ud tilslutte os hendes betragtninger.

Vi forlagde vor beslutning på vor Inspirationsdag 30-1 for 65 menighedsråds medlemmer fra de 2 provstier.

Og indsender hermed Inge Lise Pedersens betragtninger, som Distriktsforeningen for Herning nordre og søndre provstis, høringssvar.

Med den begrundelse, at så vigtig en sag bør drøftes over en længere periode, måske et år, så alle sten kan blive vendt.

Hørings perioden er også uheldig, den kom så sent at den ikke kunne komme på menighedsrådenes november møde, i december holder mange menighedsråd ikke møde.

På januar mødet gik tiden med de nye overenskomster for de ansatte og det nye IT skrivebord.

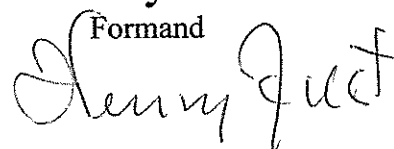
I februar ligger vinterferien som forstyrre den faste møde dato.

Lad os få ordentlig tid, og så meget haster det vel heller ikke!

Med mange hilsener

Herning den 31 januar 2010.

Henry Just

Formand

Som bilag: Landsforeningen af menighedsråds brev af 21 januar

Landsforeningen af Menighedsråd

Sabro, den 21. januar 2010
Vor ref.: 14.10/03243 ILP

Bloktilskud – er det noget Fanden har skabt?

Som formand for Landsforeningen sad jeg med i det udvalg, der inden jul offentliggjorde betænkningen om statens omlægning af statens støtte til folkekirken til bloktilskud.

Det er en stor og kompliceret affære at hitte hoved og hale i konsekvenser af en mulig omlægning. Men det betyder jo ikke, at vi ikke skal prøve, og jeg har påtaget mig at skrive et par sider om nogle af de ting, jeg mener, vi bør være opmærksomme på. Siderne står for min egen regning, men jeg håber, det kan hjælpe med til at klargøre nogle af problemstillingerne

Hensigten med forslaget

I regeringsgrundlaget, som bl.a. beskriver de opgaver, regeringen agter at tage op, er bloktilskuddet nævnt. Argumentet for at omlægge støtten til et bloktilskud er hos regeringen, at en omlægning vil være til gavn for den brede opbakning til folkekirken. I dag modtager folkekirken et tilskud fra staten til præstelønningerne. Regeringsgrundlaget foreslår at lave ordningen om, sådan at folkekirken i stedet får et bloktilskud, der skal dække folkekirkens udgifter til at løse de samfundsopgaver, som den tager sig af. Skåret ud i pap: Det vil give mindre grund til at beklage sig over, at folk, der ikke er medlem af folkekirken, bidrager via statskatten til en forkyndelse, som de ikke går ind for.

Dertil kommer nok også (selv om det ikke siges), at det vil betyde en "normalisering" af folkekirkens forvaltning, idet der for år tilbage er indført bloktilskud på (alle?) andre områder som forvaltes af staten.

Opnås hensigten?

Det er rigtigt, at der er et pres på den særstilling, som folkekirken har ifølge grundloven, også fra mange medlemmer af folkekirken, som går ind for større religionslighed. Jeg tvivler nu på, at et bloktilskud til samfundsopgaver vil være nok til at fjerne det pres, men jeg må indrømme, at den nuværende ordning er vanskelig at gennemskue. Mange tror fx, at kirkerne vedligeholdes for statspenge. Det gør de ikke, og de færreste er klar over, at folkekirken yder mere til samfundet, end den modtager i statstilskud.

Er et bloktilskud ikke i modstrid med grundlovens § 4?

Det har været nævnt i forskellige sammenhænge, at et bloktilskud må være uforeneligt med grundlovens § 4, dvs. den paragraf hvor folkekirkens særstatus er beskrevet. Den opfattelse deler Justitsministeriet ikke. Og eftersom de er den højeste myndighed til at fortolke grundloven, er der, som det er blevet så moderne at sige, ikke noget at komme efter. Det er også vigtigt at bemærke, at grundloven slet ikke taler om specifik økonomisk støtte. Det var nemlig slet ikke aktuelt i 1849, da grundloven blev vedtaget.

Konsekvenser

Indførelsen af bloktilskud skubber til balancer mellem forskellige organer i folkekirken, og derfor er spørgsmålet om omlægning ikke kun økonomisk, men også kirkepolitisk. En omlægning af statstilskuddet til fx kirkevedligeholdelse og kirkegårdsdrift vil eksempelvis medføre, at hele præstelønnen og bispenses løn skal hentes fra den lokale kirkeskat. Det har vidtrækkende konsekvenser. I dag dækker den lokale kirkeskat 60% af præstelønnen. Hvis det enkelte provsti (for slet ikke at tale om det enkelte sogn) fremover selv skal lønne ikke kun kirkefunktionærer, men også præster, så kræver det en helt anden sognestruktur end i dag. Man kan ikke uden videre sige, at sognet eller provstiet selv må

klare at lønne deres præster, for i de tyndt befolkede egne vil provstier og menighedsråd have svært ved at betale det nødvendige antal præster selv.

Der skal altså en eller anden form for udligning til. Men hvem skal bestemme hvor meget, og hvem skal fordele udligningsmidlerne og bloktilskuddet? I folkekirken er der tradition for at have en balance mellem lægfolk og gejstlige, men i øjeblikket er der kun demokratisk valgte organer på sogne- og provstiniveau, der har kompetence til at modtage og fordele et bloktilskud. Det er problematisk, når der, som jeg har beskrevet, i nogle områder er behov for en omfordeling over større områder.

I betænkningens sammenfatning, afsnit 2.3, er der flere kirkepolitiske overvejelser.

Hvem bestemmer over pengene i dag – og med en bloktilskudsordning?

Det nuværende statstilskud til præstelønninger fastlægges ved, at Folketinget fastsætter antallet af præstestillinger, som det så for nogle år siden blev muligt at supplere med selvfinansierede stillinger. Det store spørgsmål er så, hvem der skal bestemme antallet, hvis vi forestiller os, at der bliver indført et bloktilskud. Faktisk er spørgsmålet så kompliceret, at de fire kirkelige medlemmer af udvalget bag betænkningen ikke kunne gå ind for en indførelse af bloktilskud uden en mere grundig analyse.

Det kan ikke være hverken Folketingets eller kirkeministerens opgave at fordele præstestillingerne, eftersom et bloktilskud jo indebærer, at præsternes lønninger er fuldt ud finansierede af medlemmerne. Hvis det bliver ministerens opgave, bliver folkekirken i hvert fald mere end statskirke, end den er i dag.

Hvis man siger, at det skal bisperne, så har man gjort den til mere bispekirke, end den er nu.

Hvis man siger, at det skal en demokratisk valgt forsamling, så har man dermed sagt, at vi skal have et centralt kirkeligt organ, et landsmenighedsråd, og åbnet en diskussion om, hvordan og af hvem det skal vælges, hvem der kan være medlemmer, og hvilken kompetence rådet skal have? Kan præster fx være medlemmer og dermed have indflydelse på, hvor mange præstestillinger der bliver?

Hvorfor en kombination af to niveauer?

De fire kirkelige medlemmer er gået ind for, at *hvis* der skal indføres bloktilskud, så bør man bruge en kombinationsmodel, hvor tilskuddet ydes til det nationale niveau (fællesfonden), hvorfra det fordeles til stifterne, som står for den videre fordeling.

- Det lokale niveau duer ikke, fordi provstierne er for små enheder, og det vil gøre det for stift. Desuden sikrer den model ikke, at der er kirkelig betjening overalt, og der er en risiko for, at vi får 90 forskellige folkekirker.
- Hvis bloktilskuddet skal ydes på det regionale niveau, skal der åbnes en ny kasse, da der ikke er nogen fælleskasse på stiftsniveau. Desuden er der en risiko for 10 folkekirker.
- *Fordelen* ved det nationale niveau er, at det sikrer en fælles folkekirke og en vis udligning mellem stifterne. Fællesfonden findes allerede og kan modtage både bloktilskuddet og kirkeskattemidler til præsteløn.
Svagheden ved modellen er, at fællesfonden har en meget svag demokratisk basis. Modellen må derfor forudsætte, at budgetfølgegruppen udvides med flere repræsentanter for menighederne, og at den bliver lovfæstet.

Fordelen ved at kombinere det nationale med det regionale niveau er, at der i stifterne allerede findes både et kompetent organ (stiftsrådet) og en valgt leder, og disse kan så samvirke om den videre fordeling i stiftet.

Landsforeningens bestyrelse støtter de fire kirkelige medlemmers valg af kombinationsmodellen som den mindst ringe.

Vi skal dog være opmærksomme på, at modellen betyder en øget økonomisk centralisering i forhold til den nuværende økonomimodel, fordi ikke kun bloktilskuddet ydes nationalt, men hele udgiften til præste- og bispelønninger skal op at vende på det nationale niveau. Endvidere vil den betyde en øget kompetence til stiftsrådet (som dels skal fordele bloktilskuddet i stiftet, dels høres af biskoppen vedr. præstestillinger), og den vil betyde at kirkeministeren har kompetencen til at normere præstestillinger (dog efter høring af en lovfæstet budgetfølgegruppe), selv om de finansieres af lokal kirkeskat.

De fire kirkelige medlemmer af udvalget har lagt vægt på, at et bloktilskud skal kunne administreres på en måde, så man på alle niveauer tilgodeser en mulighed for samvirke, efter den model, man finder for arbejdet i sognet i lov om menighedsråd.

Uanset hvilken model man vælger, blandt dem udvalget har kunnet finde frem til, så påvirkes den eksisterende balance mellem forskellige folkekirkelige og statslige organer.

Jeg har derfor hverken i udvalget eller i bestyrelsen kunnet gå ind for en indførelse af bloktilskud på det foreliggende grundlag.

Det kan muligvis (men kun muligvis, slet ikke med garanti) tage noget af brodden af angrebet på folkekirken, for at man som ikke-medlem skal betale til en forkyndelse man ikke går ind for, men der skal en mere omfattende analyse til for at sikre, at der ikke opstår u hensigtsmæssige ubalancer mellem folkekirken og staten, og mellem forskellige aktører og niveauer i folkekirken.

Det er vanskeligt at se, hvilke konsekvenser indførelsen af bloktilskud vil have for de forskellige former for kirkeligt arbejde og for den sårbare balance mellem læge og gejstlige.

Derfor har vi brug for både en bred folkelig debat og en analyse, der går dybere ned og længere ud, end det var muligt for udvalget, med det kommissorium vi havde.

Mange hilsener

Inge Lise Pedersen

Høringssvar til Kirkeministeriet vedr. Betænkning nr. 1511 af 12. november 2009.

Vedr.: Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Det er med en vis betænkelighed og skepsis, vi tager fat på en bearbejdning af det modtagne oplæg, idet der i indledningen og kommissoriet lægges op til en fjernelse fra statens grundlovssikrede forpligtelse overfor Folkekirken. Regeringens idè om indførelse af bloktilskud på folkekirkens område har efter vores opfattelse primært til hensigt at skyde en kile ind i folkekirkens økonomi med det formål at gennemføre besparelser/reduktioner på sigt.

Vi har valgt at indsende dette høringssvar, fordi vi som distriktsbestyrelse for menighedsrådene i Holstebro og Struer Provstier gerne vil bidrage til en god løsning, der sikrer en fortsat positiv udvikling af Den danske Folkekirke.

Vi glæder os over at konstatere, at repræsentanterne for Landsforeningen af Menighedsråd, Provsteforeningen, Præsteforeningen og biskopperne siger fra med en understregning af, at de gerne ser den nuværende støtteordning videreført i stedet for omlægning til bloktilskud. Kirkeministeriet har allerede gjort det vanskeligt for folkekirken at få økonomien til at slå til ved at håndhæve, at kirken kun er for folkekirkemedlemmer. Vi lever i en tid, hvor der går en bølge igennem samfundet om at finde besparelser. Det rammer også kirkeskatten med henvisning til de udmeldelsesregler, der gælder.

Svenske tilstande med adskillelse af stat og kirke vil være katastrofalt, men bliver nærliggende for politikerne at beslutte, hvis medlemsprocenten falder til under 50

Hovedmålsætningen må fortsat være at bevare den nære forbindelse mellem folkekirken og staten. Kirken skal være folkets og afspejle samhørighed. Det må ikke sættes over styr ved f. eks. indførelse af en ny økonomisk tilskudsform. Folkekirken skal bevares som en statsunderstøttet institution. Staten skal understøtte Folkekirken både økonomisk og moralsk.

Folkekirken skal være **én enhed** og selvstændigt styre sine anliggender med muligheder for en udstrakt rummelighed og frihed. Folkekirkens opgaver skal ses i en sammenhæng og på samme tid være en evangelisk-luthersk kirke med tilbud om forkyndelse, undervisning, begravelser og kirkeliv i sognet samt et forvaltningsansvar for kirker, kirkegårde og kirkelig administration.

Folkekirken skal være til stede overalt (som det skrives i afsnit 5.3). Det sikres primært gennem præstelig betjening og det ansvar, der påhviler menighedsrådene.

Den fremtidige finansiering. (Der tages udgangspunkt i afsnit 6.1.)

Ved fastlæggelse af den statslige tilskudsform vil det være vigtigt at vælge en model, hvor staten afsætter øremærkede midler på finansloven til:

- Biskoppernes lønninger og pensioner samt stiftsadministrationen
- Provsters og præsters lønninger og pensioner
- Kirkeministeriet, mindelunde, kongelige begravelseskapeller, særlige kirkelige virksomheder, større kirkeistandsættelser f. eks. domkirker
- Tilskud til særlige lovgivninger, som vedrører folkekirken

Ovenstående vil sammenlagt andrage ca. 1,5 mia kroner. Hvor meget landskirkeskatten skal bidrage med må vurderes nærmere. Men hovedidéen i vort forslag går på, at man kører videre med den nuværende kirkelige ligningsordning lokalt koordineret af provstiudvalg og stift. Det vil sikre, at der også bliver midler til kirkefunktionærer, menighedsarbejde samt den daglige drift af kirken, kirkegården og præstegården.

Hovedbegrundelsen er, at det går ikke at flytte finansieringen af løn og pensioner til præster og provster ud til de folkekirkelige midler. Det er staten, der forhandler løn- og ansættelsesvilkår. Derfor må staten også bære udgiftsforpligtelserne.

Efter ibrugtagning af 2010-modellen for udregning af præstenormering finder vi, at det bedste grundlag for budgettering af løn og pensioner ligger klar. Biskopperne og kirkeministerens budgetfølgegruppe er det bedste forum til behandling af oplægget til hvert års budget. Biskoppens ret og pligt til at sikre den nødvendige præstebetjening i det enkelte stift er efter vores formodning den helt rigtige metode. Lad os for alt i verden undgå at få flere, nye organer ind i det folkekirkelige system.

Ovenstående høringssvar er behandlet på distriktsbestyrelsesmøde den 13. januar 2010.

Med venlig hilsen
Distriktsforeningen af Menighedsråd i Holstebro og Struer Provstier

Karen Smith
Formand

Jammerbugt Distriktsforening af Menighedsråd

11. februar 2010

Landsforeningen af menighedsråd
Damvej 17-19
8471 Sabro

Høringssvar – Betænkning 1511 om omlægning af statens tilskud til folkekirken

Vi har nu i Jammerbugt Distriktsforening haft lejlighed til at gennemlæse nævnte betænkning. På den baggrund giver vi følgende korte bemærkninger:

Grundlæggende deler vi i Distriktsforeningen den vurdering, der har fået fire medlemmer af udvalget (Søren Lodberg Hvas, Grete Bøje, Charlotte Ellermann og Inge Lise Pedersen) til at tilkendegive, at de gerne ser den nuværende ordning for statens støtte til folkekirken videreført i stedet for omlægning til bloktilskud. Derved sikres fælles og generelt ensartede rammer for folkekirken overalt i landet.

Uviljen imod at bidrage til understøttelse af anden tro end den, der er ens egen, må evt. imødegås ved anden udformning af den nuværende støtte.

Vi i Distriktsforeningen ser den grundlæggende risiko ved omlægning til bloktilskud, at et bloktilskud kan blive element, eller i værste fald kastebold, i de årlige finanslovsforhandlinger og derved i høj grad komme til at påvirke det forhold mellem stat og kirke, man ellers ville udrede og stabilisere ved omlægningen.

Skulle et bloktilskud komme på tale, kan det efter vores opfattelse kun ydes på nationalt niveau, da lokale løsninger let ville komme til at svække i forvejen svage områder i landet eller udløse et næsten uoverskueligt behov for udligningsordninger med betydelig administration til følge.

På Jammerbugt Distriktsforenings vegne

Med venlig hilsen

Orla Højmark

Rebild Menighedsrådsforening

Kirkeminister Birthe Rønn Hornbech
Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K

Gravlev d. 21. februar 2010.

Vedr. Betæknings svar for betænkning 1511 Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Efter en grundig bearbejdning af betænkning 1511 "Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud" er Hadsund-Rebild Menighedsrådsforening, Menighedsrådsforeningen for Aalborg vestre og østre provstier og Rebild Menighedsrådsforening kommet frem til følgende.

Konklusion:

Menighedsrådsforeningen tager afstand fra de i Betænkning 1511 "Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud" skitserede løsninger på indførelse af bloktilskud både nu og fremover.

Menighedsrådsforeningen vil anbefale at der bliver arbejdet med af finde generelle løsninger på en bedre og langsigtet økonomi i folkekirken. Og samtidig bør der iværksættes en mere grundlæggende udredning af folkekirkens opgave- og kompetence fordeling.

Vi vil gerne tilbyde vor deltagelse i et fremtidigt arbejde med folkekirkens økonomi , opgave- og kompetence fordeling.

Med venlig hilsen

Hadsund-Rebild Menighedsrådsforening
Menighedsrådsforeningen for Aalborg vestre og østre provstier
Rebild Menighedsrådsforening

Peer Herbsleb

KIRKEMINISTERIET

23 FEB. 2010

Cc, Aalborg Stift, Landsforeningen af menighedsråd

Fra: Niels Uldall-Jessen
Sendt: 23. februar 2010 12:27
Til: Kirkeministeriet
Emne: (Hast) Høringssvar vedr. Betænkning 1511.doc

Landsforeningen af Menighedsråd,
Silkeborg Distriktsforening.

Silkeborg d. 23.

februar 2010.

Til Kirkeministeriet.

Høringssvar vedr. Betænkning 1511: Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Silkeborg Distriktsforeningen har på bestyrelsesmøder i januar og februar 2010 drøftet spørgsmål omkring Betænkning 1511: Om omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud. Bestyrelsen har især hæftet sig ved 3 spørgsmål, som behandles i betænkningen:

1) Spørgsmålet om folkekirkens forhold til staten som er fastlagt i Grundlovens § 4 (og 6) og 67-70. Det ændres der ikke ved af en omlægning af statens økonomiske støtte til bloktilskud, uanset om dette beregnes som et generelt tilskud eller som et tilskud til begravelsesvæsen, vedligeholdelse af kirker og den grundlæggende personregistrering, i stedet for det nuværende tilskud til hovedsagelig 40% af præsternes løn m.v. Derimod er det tvivlsomt om en sådan omlægning vil imødekomme ønsket - med henvisning til Grundlovens § 68 - om at statens tilskud hovedsagelig skal gå til opgaver, der ikke direkte vedrører kirkens forkyndelse, idet det også gælder ovennævnte formål, at de rummer en blanding af almene samfundsopgaver og kirkens forkyndelse og gudstjenestelige virksomhed. Det er vigtigt, at staten fastholdes på forpligtelsen til at støtte folkekirken som bestemt i Grundloven så folkekirken bevares som en enhed, der kan være kirke for hele folket og i alle dele af landet.

2) Spørgsmålet om størrelsen af statens tilskud ligger nok mere fast, desto stærkere det er knyttet til lovbestemte formål, frem for at være et generelt tilskud til folkekirken. Men det betyder samtidig en fortsat detaljstyring af folkekirken gennem lovgivning og kirkeministerielle cirkulærer.

Et generelt tilskud kunne vel fastlægges på det nuværende niveau med udgangspunkt i en beregning af udgifterne til bestemte opgaver som ovennævnte, men givet som rammebevilling til folkekirkens virksomhed og med fastlagte regler for årlig dyrtidsregulering. Der er nok ingen statslige bevillinger der kan sikres helt mod fremtidige nedskæringer.

3) Det største spørgsmål i betænkningen er dog, hvilket organ der skal administrere statens tilskud sammen med landskirkeskatten i den såkaldte fællesfond. Den nugældende ordning, hvor kirkeministeren/ministeriet administrerer fordelingen af præstestillinger mellem stifterne, tilskud til skattemæssigt svage kommuner, udskrivning af landskirkeskat og budgetlægning for fællesfonden efter indstilling fra stifterne og den særlige budgetfølgegruppe, synes at være en midlertidig nødløsning efter kritik af kirkeministerens enevældige administration for nogle år siden. Men efter 107 års erfaring med menighedsrådsdemokrati og senere demokratisk valgte provstiudvalg med budget- og ligningsmæssig kompetence i kommunerne og nu også valgte stiftsråd med begrænset økonomisk og administrativ kompetence, så skulle det ikke være umuligt at forestille sig et demokratisk valgt folkekirkeligt råd med kompetence til at fordele præstestillingerne mellem stifterne og tilskud til skattemæssigt svage kommuner og i øvrigt drøfte og prioritere og budgettere de kirkelige opgaver, som må løses af folkekirken på landsplan, samt udskrive landskirkeskatten.

Drøftelsen om løsning og prioritering af de kirkelige opgaver er netop et ansvar, der lokalt er lagt ud til menighedsrådene, hvor det sker i fællesskab mellem præster og valgte medlemmer, som det også sker i de nye stiftsråd for stifternes vedkommende. I begge sammenhænge med begrænsninger i hhv. præsternes og de valgte medlemmers kompetencer, så præsternes forkyndelsesfrihed sikres, samtidig med at præsternes kompetence er begrænset på nogle områder vedrørende deres egne og andre præsters stillinger. Tilsvarende begrænsninger kunne fastlægges for præsters medvirken i et fælles folkekirkeligt råd, ligesom man kan begrænse rådets kompetence til administrative og økonomiske spørgsmål omkring fordeling af præstestillinger og prioritering og budgetlægning af fællesfondens midler til folkekirkelige opgaver, herunder tilskud til skattemæssigt svage kommuner og til større kirkerestaureringer, samt udskrivning af landskirkeskatten.

Der er selvfølgelig mange andre spørgsmål, der også må drøftes og undersøges nærmere, men det

bliver vanskeligt at finde en tilfredsstillende løsning på spørgsmålet om ændring af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud, uden at løse spørgsmålet om, hvilket organ der kan administrere og fordele bloktilskuddet og landskirkeskattens midler med demokratisk mandat og tilsyn.

På Distriktsbestyrelsens vegne

Flemming Østergaard

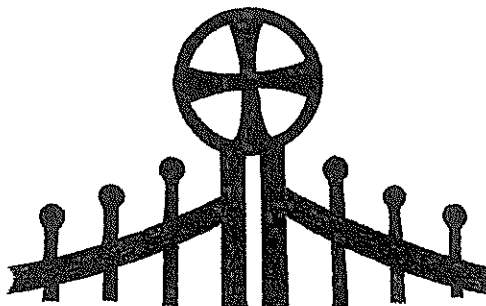
Karen Elisabeth Holm

Annie Krogsgaard

Niels Uldall-Jessen

Distriktsforeningen Sydthy

Distriktsforening under landsforeningen af menighedsråd i Sydthy Provsti

Til Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
Postboks 2123
1015 København K.

Vedr. betænkning 1511 – fra november 2009.
Distriktsforeningen Sydthy anbefaler at betænkningen vedr. blok-
tilskuddet ikke gennemføres.

På bestyrelsens vegne

Ketty Sørensen, formand

Menighedsråd:

Agger
Bedsted/Grurup
Boddum
Gettrup
Harring
Hassing
Helligsø
Heltborg
Hurup
Hvidbjerg vesten Aa
Hørdum
Hørsted
Nørhå
Slyum
Snedsted
Stagstrup
Stenbjerg
Sønderna
Vestervig
Visby/Villerslev
Ydby
Ørum/Lodbjerg

*****

Bestyrelse:

Formand
Ketty Sørensen
Margrethevej 14
7770 Vestervig
tlf. 97 94 16 96
keso@thisted.dk

Næstformand
Frits E. Jensen
Buen 50, Stagstrup
7752 Snedsted
tlf. 97 93 10 33
fej@km.dk

Kasserer
Poul Vigsø Nørgaard
Gykjærvej 7, Gettrup
7760 Hurup Thy
tlf. 40 33 67 13
poulvn@yahoo.dk

Sekretær
Lone Hyldahl
Harringhedevej 9, Harring
7752 Snedsted
tlf. 97 93 63 59
lonchyl Dahl@privat.dk

Inga Tandrup
Snedstedvej 62, Sundby
7752 Snedsted
tlf. 97 93 13 29
inga.iens@besked.com

istriksforeningen for
Aalborg Budolfi Provsti

Aalborg 17.02.2010.

Kirkeministeriet
Att. Udvalget om Bloktilskud
Frederiksholms Kanal
1015 København K

Vedhæftet hørings svar til Betænkning 1511: Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Notatet har været rundsendt til Distriktsforeningens bestyrelsesmedlemmer og vurderes som repræsenterende bestyrelsesmedlemmernes holdning til spørgsmålet, idet der ikke er fremkommet indsigelser mod udtalelsen og 2 bestyrelsesmedlemmer har erklæret sig parate som medunderskrivere.

Alle bestyrelsesmedlemmer blev ved vort seneste bestyrelsesmøde orienteret om tilkendegivne udsagn og holdninger i forbindelse med konferencen den 30. januar 2010 på Nyborg Strand: "Kirkeliv og de kirkelige reformer", hvori undertegnede deltog.

Med venlig hilsen

Benedicte Laursen
formand

Kirkeministeriet
Frederiksholms Kanal 21
1015 København K

Vedr.: Betænkning 1511, Omlægning af statens tilskud til folkekirken til bloktilskud.

Den gældende model for statens økonomiske støtte til Folkekirken har en historisk baggrund og gælder som bekendt primært tilskud til præstelønninger (og pension).

Udvalgets opgave har været at udforme en model, hvorved tilskuddet flyttes til primært at støtte de af folkekirken varetagne samfundsopgaver.

De foreliggende beregninger tolkes derhen, at de samlede udgifter ikke vil stige, men vægtningen af, hvorfra midlerne skal inddrives, vil ændres.

Samtidig skal der etableres budgetfølgegrupper /afholdes flere møder, som må forventes uvægerligt at medføre nye udgifter.

Som bekendt har organisationsstrukturen for Den Danske Folkekirke gennem de sidste ca. 4 år været genstand for en række analyser med efterfølgende lovgivning og deraf følgende ændringer i struktur og forskellige forvaltningsopgaver.

Jeg skal tillade mig at henvise til Betænkning 1477 fra 2006 (Opgaver i sogn, provsti og stift om ændring af den kirkelige struktur); Betænkning 1491 fra 2007 (Folkekirkens lokale økonomi); Betænkning 1495 fra 2008 (Evalueringsrapport af forsøg med stiftsråd), hvor Stiftsråd nu er etableret med første 4 års funktionsperiode fra 1. november 2009.

Udover disse har Betænkning 1503 fra december 2008 (Uddannelse og efteruddannelse af præster) været til høring. Så vidt vides, foreligger der endnu ikke nogen praktisk konklusion eller udmøntning af de deri stillede forslag, som vil involvere ikke blot provster og præster men også præsentere menighedsråd for nye opgaver, som kan få indflydelse på økonomien.

Konklusion

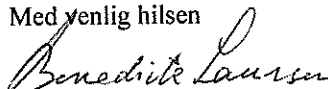
Den umiddelbare anledning til udarbejdelse af Betænkning 1511 på det aktuelle tidspunkt fremgår ikke klart, men Betænkningen præsenterer en række gennemarbejdede modeller for finansieringsprincipper, samt i store træk de forventede konsekvenser af disse. Gentagne gange understreges det, at bloktilskud ikke vil ændre på byrdefordelingen mellem stat og folkekirke.

Grundlæggende vil menighedsrådenes forpligtelse til praktisk varetagelse af de beskrevne samfundsopgaver være uændret, men bevarelse af det nuværende systems sikring af en landsdækkende finansiell solidaritet vil afhænge af valgt bloktilskudsformel.

Samfundsmæssigt er der på nuværende tidspunkt ikke umiddelbart indlysende grunde til ændring af den hidtil gældende praksis for statens støtte til Folkekirken, og under alle omstændigheder bør man afvente virkningen af gennemførelsen af de lovmæssige konsekvenser af de ovenfor anførte Betænkninger.

Man kan således ikke støtte en omlægning til Bloktilskud. Såfremt dette alligevel beslutes, bør det være på nationalt niveau evt. i kombination med regionalt niveau.

Med venlig hilsen

Benedicte Laursen
Formand